

Finansira
Evropska unija

TWINNING PROJEKAT

PODRŠKA EU PARLAMENTIMA U BIH U POSLOVIMA EVROPSKIH INTEGRACIJA

INFORMATIVNI ČLANAK TWINNING PROJEKTA EU / NOVOSTI O PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA

POGLED NA NOVU METODOLOGIJU PROŠIRENJA EVROPSKE KOMISIJE IZ PARLAMENTARNE PERSPEKTIVE I NAKON SAMITA U ZAGREBU

➤ ZAŠTO JE POTREBNA NOVA METODOLOGIJA?

Nakon što je Evropska komisija preuzela dužnost u decembru 2019. godine, obnovljen je pristup procesu proširenja i politici susjedskih odnosa. Novi pristup vraća politiku proširenja u fokus Evropske unije, čime se otvara mogućnost za povećanje podrške koju zemlje članice EU pružaju budućem pristupanju zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji. Obnova procesa pristupanja bila je potrebna kako bi se zadržala puna podrška i konkretnost procesa evropskih integracija. Novi pristup predstavljen je u obliku Saopćenja Komisije objavljenom u februaru 2020. godine, kojim se regiji Zapadnog Balkana daje kredibilna evropska perspektiva kroz:

- **više kredibiliteta** (aktivnosti je potrebno poduzeti s dvije strane – lideri zemalja Zapadnog Balkana trebaju poduzeti mjere usmjerene na vladavinu prava, funkcioniranje demokratskih institucija i reformu javne uprave te program ekonomskih reformi, a nakon što zemlja partner ispuni ciljeve, EU treba preći na sljedeću fazu procesa te iskreno i jasno govoriti o nedostacima, izražavajući pri tom jedinstveno stajalište);
- **jače političko vodstvo** (politički dijalog i dijalog o politikama na visokom nivou kroz redovne samite između EU i zemalja Zapadnog Balkana te uz pojačane ministarske kontakte);
- **dinamičniji proces** (grupiranje pregovaračkih poglavlja u tematske grupe);
- **predvidljivost, pozitivnu i negativnu uvjetovanost** (to podrazumijeva da će EU jasnije definirati ono što očekuje od zemalja u procesu proširenja, a proces pristupanja zasnovan na zaslugama od sada će uključivati uvjetovanost, tj. zemlja će napredovati u procesu kada ispuni ciljeve. U suprotnom, sankcije za svaku ozbiljnu ili dugotrajnu stagnaciju ili nazadovanje u provedbi reformi, bit će dio procesa pregovora).

Dana 26. marta 2020. godine, šefovi država i vlada zemalja članica EU odobrili su novu metodologiju.

Projekat provodi konzorcij koji čine
Narodna skupština Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor.

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYŰLÉS

HRVATSKI SABOR

➤ KOJE SU OSNOVNE PROMJENE?

PRETHODNI PRISTUP

33 pojedinačna pregovaračka poglavlja (+2: Institucije i Druga pitanja)
Prvo osnovna poglavlja i princip „Ništa nije dogovoreno dok sve ne bude dogovoreno” – Svako poglavlje moguće je ponovo otvoriti

Detaljne i dugotrajne diskusije samo u Evropskoj komisiji.

Ključni dokument je godišnji paket o proširenju

Ispunjenje mjerila u zemljama Zapadnog Balkana nije povezano s prelaskom u narednu fazu procesa – pristupanje se posmatra kao jednosmjerni proces

NOVA METODOLOGIJA

6 tematskih grupa za sva 33 pregovaračka poglavlja
Jačanje vladavine prava
Pregovori o svakoj tematskoj grupi otvaraju se kao cjelina – nakon ispunjenja mjerila za otvaranje

Eksperti iz zemalja članica pozivaju se da se uključe u proces i daju svoj doprinos.
Međuvladina konferencija nakon objave godišnjeg dokumenta Komisije

Uvjetovanost: prelazak u narednu fazu nakon ispunjenja ciljeva. U suprotnom, primjenjuju se odgovarajuće sankcije

➤ KAKAV JE BIO RAZVOJ DOGAĐAJA NAKON SAMITA U ZAGREBU?

Uprkos poteškoćama uzrokovanim pandemijom koronavirusa 2020. godine, Evropska unija je ipak krenula s realizacijom obnovljene strategije proširenja. Deklaracijom iz Zagreba od 6. maja 2020. godine poslan je važan signal kojim se potvrđuje da Evropska unija daje prioritet regiji Zapadnog Balkana. U Deklaraciji iz Zagreba ponovljena je snažna solidarnost EU s regijom, naglašena evropska perspektiva regije te poslana poruka kojom se pojačava angažman EU u zemljama Zapadnog Balkana.

➤ ŠTA SLIJEDI?

Novi postupci proširenja će se primijeniti u praksi u slučaju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata (Srbija i Crna Gora mogu izabrati hoće li primjenjivati novu metodologiju jer su pregovarački postupak počele prije nekoliko godina). Pored toga, u oktobru 2020. godine Evropska komisija je predstavila Ekonomski i investicijski plan kojim se pruža podrška zemljama Zapadnog Balkana i približava ih EU. Plan je usmjeren na transevropske saobraćajne i energetske veze, prelazak na zelenu ekonomiju i digitalnu transformaciju, pri čemu će sve aktivnosti biti usklađene s kapacitetima zemalja.

➤ KAKO ĆE OVO UTJECATI NA EVROPSKI PUT BOSNE I HERCEGOVINE?

- Bosna i Hercegovina treba ispuniti 14 ključnih prioriteta EU u okviru mehanizma saradnje s EU.
- Bit će neophodno donijeti program usvajanja pravne stečevine EU.
- Okvir parlamentarne saradnje s EU koji je uspostavljen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju u vidu Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU i BiH morat će nastaviti s radom kako bi pružio podršku realizaciji metodologije.
- Potrebno je više angažmana na političkom i stručnom nivou za provedbu ekonomskih i zakonodavnih reformi koje su preduvjet za napredak u procesu evropskih integracija i dobijanje statusa zemlje kandidata.